

Soapbox Science Brussels

Vrouwelijke wetenschappers in de straten van Brussel

Lê Binh San Pham, Arianna Piccialli, Christine Bingen, Marie Yseboodt en Caroline Jonas

Op een plein spreken vrouwen in witte jassen van op kleine podia hun geïmproviseerde publiek toe. Om hen heen staan mensen in T-shirts, sommigen groeten voorbijgangers. Een politieke demonstratie? Een publiciteitsstunt? Nee, helemaal niet. Het is gewoon een evenement van Soapbox Science. Het team van Soapbox Science Brussels vertelt ons over dit initiatief, dat al enkele jaren loopt in België.

Wat is Soapbox Science?

Het is een initiatief om vrouwelijke en non-binaire wetenschappers op openbare plaatsen in de schijnwerpers te zetten. Vrouwelijke onderzoekers op geïmproviseerde podia (zeepkisten of *soapboxes* in het Engels) vertellen over hun werk aan voorbijgangers, zonder geluidsversterking en met een paar rekvisieten. Het concept volgt het model van de Speakers' Corners in Hyde Park in Londen, waar iedereen het publiek kan toespreken over gelijk welk onderwerp. Soapbox Science (<http://soapboxscience.org/>) werd in 2013 in Londen opgericht door twee onderzoekers, Seirian Sumner en Nathalie Pettorelli. Het initiatief verspreidde zich vervolgens internationaal, met Soapbox Science evenementen in

Soapbox Science Brussels in 2021, met Dr. Alice Mouton van de Universiteit van Luik als spreker.
© Soapbox Science Brussels

meer dan 50 steden over de hele wereld. Sinds 2019 organiseren we jaarlijks een evenement in Brussel.

Vertel ons meer over jullie. Waarom willen jullie Soapbox Science-evenementen in Brussel organiseren?

Wij zijn een toegewijd en gemotiveerd team van onderzoeksters en communicatiemedewerksters die betrokken zijn bij wetenschap. Momenteel zijn we met z'n vijven, van de Koninklijke Sterrenwacht van België, het Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte-Aeronomie en de KU Leuven. Voor ons zijn wetenschap, wetenschappelijke outreach en de promotie van vrouwelijke en non-binaire wetenschappers heel belangrijk. Voor de oprichting van onze groep was er geen Soapbox Science-evenement of equivalent in België. Onze evenementen in Brussel zijn dus de eerste in hun soort in ons land.

Waarom deze focus op vrouwelijke wetenschappers?

Ook al zijn er meer vrouwelijke onderzoekers dan honderd jaar geleden, ze zijn nog steeds in de minderheid in de wetenschappelijke wereld, en dat is nog meer het geval als je stijgt in rang en anciënniteit. De cijfers uit het rapport *She figures 2021 - European Commission*⁽¹⁾ tonen dit duidelijk aan (zie onderstaande figuur). In de landen van de Europese Unie maken vrouwen 37% uit van de doctoraathouders in wetenschappen en ingenieurswetenschappen, maar slechts 19% van de gewoon hoogleraren of gelijkgestelden. België verschilt niet veel van het Europese gemiddelde. Er is in feite een braindrain van vrouwen tijdens hun wetenschappelijke carrière. Een mogelijke reden is te wijten aan stereotypen over vrouwen, intelligentie en wetenschap en het gebrek aan rolmodellen van vrouwelijke wetenschappers in de ogen van het publiek, vooral van kleine meisjes (zie bijvoorbeeld Miller et al. 2018⁽²⁾, en Storage et al. 2020⁽³⁾). Door met vrouwelijke we-

Evenement van Soapbox Science Brussels in 2023, met Kawtar El Abdellati van UAntwerpen als spreker.
© Soapbox Science Brussels

tenschappers de straat op te gaan, hopen we de perceptie van mensen te veranderen.

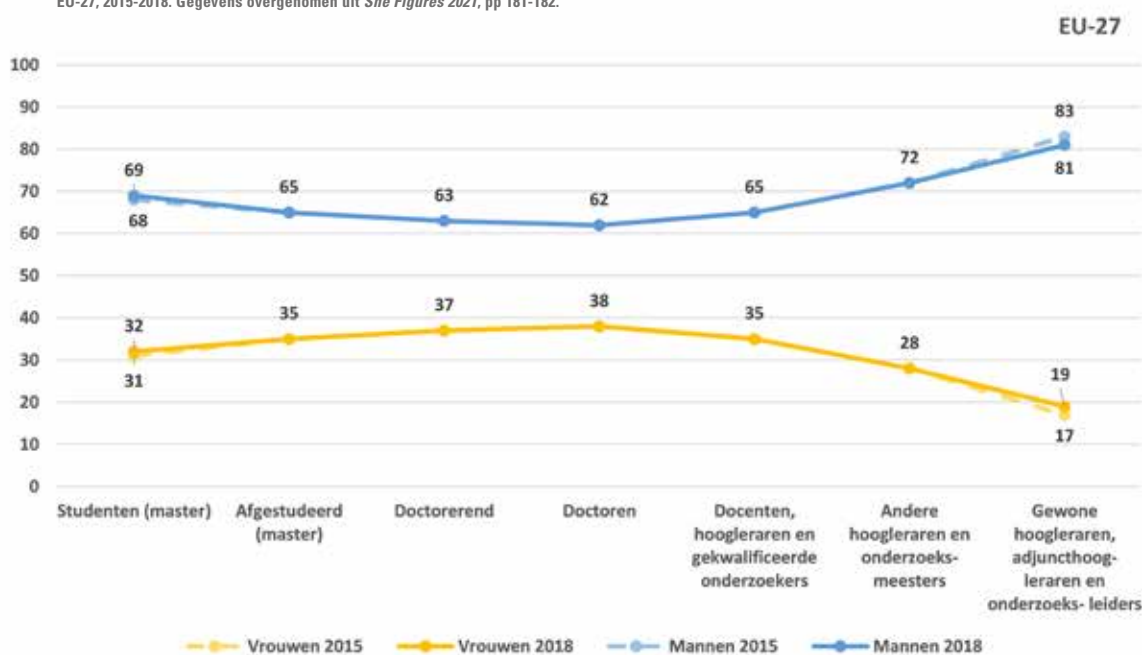
Ook non-binaire personen komen aan bod bij jullie.

Soapbox Science-evenementen leggen de nadruk op vrouwen, maar we betrekken er ook transvrouwen en non-binaire personen bij, mensen die zich niet identificeren met de man-vrouwbinariteit. Transvrouwen en non-binaire personen worden in het bijzonder gediscrimineerd (zie Richey et al., 2020⁽⁴⁾). Het bestrijden van deze discriminatie is essentieel en door hen een stem te geven, wil Soapbox Science hen helpen representatiever en zichtbaarder te worden in de publieke arena.

Welke soorten onderzoek worden gepresenteerd op een evenement van Soapbox Science?

De onderzoeksgebieden van de geselecteerde vrouwelijke onderzoekers zijn zeer gevarieerd binnen STEMMS (natuurwetenschappen, technologie, ingenieurswetenschappen, wiskunde en geneeskunde). In de afgelopen jaren hebben de sprekers het bijvoorbeeld gehad over een breed scala aan onderwerpen, waaronder klimaatverandering, zeesterren en andere dieren, kankerbestrijding, vervorming van ruimte-tijd of nieuwe materialen.

Verhouding (%) tussen mannen en vrouwen in een typische academische carrière in wetenschappen en ingenieurswetenschappen, studenten en academisch personeel, EU-27, 2015-2018. Gegevens overgenomen uit *She Figures 2021*, pp 181-182.

Soapbox Science Brussels evenement in 2022, met Yohalie Kalukula van UMons als spreker.
© Soapbox Science Brussels

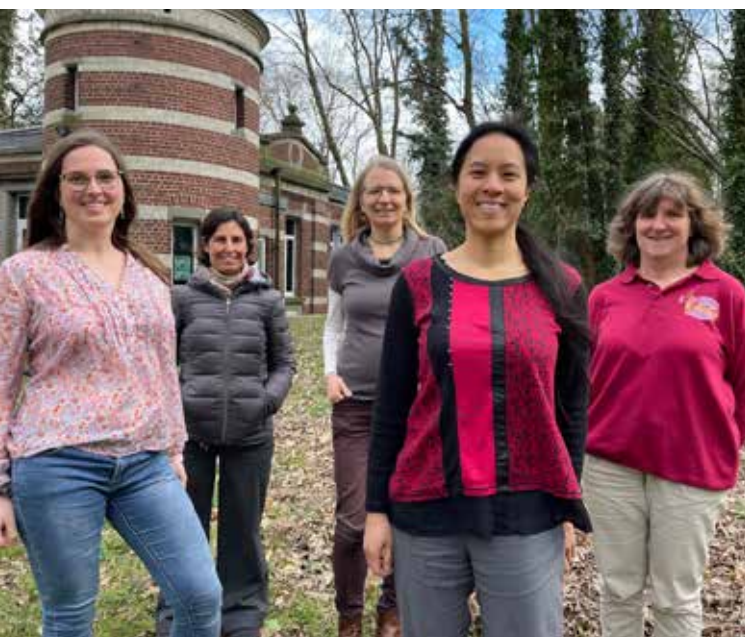
Wanneer en waar worden er Soapbox Science-evenementen gehouden in Brussel?

We hebben al vier evenementen georganiseerd in Brussel. Ze vinden elk jaar plaats op een zaterdagmiddag tegen het einde van juni. Ons eerste evenement, in 2020, moest echter online plaatsvinden vanwege beperkingen in verband met de COVID-19-epidemie. Gelukkig werden deze beperkingen later opgeheven en sinds 2021 kunnen we evenementen op locatie houden, twee keer op het Beursplein en een keer op het Europakruispunt in Brussel. We zijn bezig met de organisatie van ons volgende evenement, dat zal plaatsvinden op zaterdagmiddag 29 juni 2024. De exacte locatie in Brussel moet nog worden bepaald.

Nog een laatste woord?

We zijn erg gemotiveerd om ons voor te bereiden op ons evenement in 2024, maar het werven van de nodige fondsen is een terugkerende uitdaging die veel tijd in beslag neemt naast de eigenlijke organisatie. Daardoor stijgt onze werkdruk. Momenteel werven we nieuwe leden voor onze organisatie. Mannen of vrouwen, wetenschappers of niet, iedereen is welkom, zolang hij of zij de motivatie en tijd heeft om zich in te zetten voor de organisatie

De organisatoren van Soapbox Science Brussels met (van links naar rechts) Caroline Jonas, Arianna Piccialli, Marie Yseboodt, Lê Binh San Pham en Christine Bingen.
© Soapbox Science Brussels

van Soapbox Science Brussels. Als je lid wil worden van Soapbox Science Brussels, aarzel dan niet om ons te contacteren op soapboxsciencebrussels@oma.be!

Noten

- (1) https://research-and-innovation.ec.europa.eu/knowledge-publications-tools-and-data/publications/all-publications/she-figures-2021_en
- (2) <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29557555/>
- (3) <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022103120303607?via%3Dihub>
- (4) <https://baas.aas.org/pub/2019i0206/release/1>

De auteurs

Dr. Lê Binh San Pham, coördinator van het team van Soapbox Science Brussels. Doctor in de planetaire wetenschappen en communicatiemedewerker bij de Koninklijke Sterrenwacht van België. Ze heeft een passie voor wetenschap en deelt die graag met anderen.

Dr. Arianna Piccialli, onderzoeker planetaire atmosferen aan het Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte-Aeronomie. Gepassioneerd door planeten, ons zonnestelsel, popularisering van wetenschap, diversiteit en inclusie.

Dr. Christine Bingen van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte-Aeronomie bestudeert de samenstelling van de atmosfeer. Haar belangrijkste interesses zijn bewustmaking van het publiek, klimaatkwesties en het bevorderen van inclusie en gendergelijkheid.

Dr. Marie Yseboodt is wetenschapper aan de Koninklijke Sterrenwacht van België en bestudeert de rotatie en het inwendige van Mars, Mercurius en de ijsatellieten. Op populairiserende evenementen legt ze graag het zonnestelsel uit aan kinderen, die altijd 1001 vragen hebben.

Dr. Caroline Jonas is onderzoeker in theoretische kosmologie aan de KU Leuven, waar ze de mysteries van het vroege heelal probeert te ontrafelen. Ze gelooft sterk in de kracht van modellen in de wetenschap en deelt graag haar passie voor wetenschap.

Meer

E-mail: soapboxsciencebrussels@oma.be

Website: <https://soapboxsciencebrussels.oma.be/>

Facebook: <https://www.facebook.com/SoapboxScienceBrussels>

X: @SoapboxscienceB

YouTube: bit.ly/SoapboxScienceYouTube

Instagram: <https://www.instagram.com/soapboxsciencebrussels/>